

SAK 1/2022

REGULERING AV FISKET ETTER TORSK NORD FOR 62°N I 2023

Fiskeridirektøren har forelagt Sametinget forslaget til regulering av fisket etter torsk nord for 62°N i 2023, jf. lov 12. juni 1987 nr. 56 om Sametinget og andre samiske rettsforhold (sameloven) § 4-3. Sametingets innspill vil bli lagt ved i sin helhet. Reguleringsforslaget legger til rette for samiske interesser da det foreslås å fordele en stor gruppekvote til den minste kystfiskeflåten (åpen gruppe) på 15 960 tonn i 2023, dette utgjør 6,12 % av norsk totalkvote. I tillegg foreslår fiskeridirektøren å avsette 3 000 tonn til kystfiskeordningen i 2023. En slik regulering bidrar til et godt utgangspunkt for driften til den minste kystfiskeflåten i 2023 og ivaretar dermed samiske interesser.

Ny forskrift om fiskeritillatelse og kvotefaktorer har vært på høring i 2022, og er til behandling i Nærings- og fiskeridepartementet. Forslaget til regulering av fisket i 2023 er basert på gjeldende regelverk

1 SAMMENDRAG

Ressurssituasjonen er generelt god for fiskebestandene nord for 62°N, torskebestanden har derimot en nedadgående trend. Fiskeridirektøren er opptatt av å utvikle fiskerinæringen fremover slik at disponible kvoter utnyttes og man oppnår god verdiskaping i alle ledd i verdikjeden, både på sjø- og landsiden.

Fiskeridirektøren viser til at stabilitet og forutsigbarhet i fiskerireguleringene er en vesentlig forutsetning for at næringsaktørene skal kunne tilpasse seg godt til de biologiske og markedsmessige endringene som finner sted.

På 52. sesjon i Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjon fastsatte partene kvoten på nordøstarktisk torsk til 566 784 tonn for 2023. Dette innebærer en reduksjon på 20 % fra innværende år, det vil si 141 696 tonn.

Status i arbeidet med nytt kvoteregister gir ikke grunnlag for å åpne opp for en reguleringsmodell med kvotefleksibilitet på fartøynivå i torskefiskeriene i 2023, slik vi kjenner fra de pelagiske fiskeriene. Forslaget til regulering for 2023 innbefatter imidlertid å videreføre adgangen til å overføre inntil 10 % av kvotene på fartøynivå fra 2023 til 2024 på bestemte vilkår, slik vi kjenner fra årets regulering. Det vises i denne sammenheng til en separat pågående høring med forslag om oppmykning av vilkårene for bortfall av overført kvote.

Fiskeridirektøren legger opp til en videreføring av avsetningen på 7 000 tonn torsk til ungdoms- og rekreasjonsfisket. Avsetningen skal dekke både registrert og uregistrert fangst i fritids- og turistfiske. Fiskeridirektøren foreslår en avsetning til kvotebonus for levendelagring av torsk på 3 000 tonn, og ber om innspill på om det skal fastsettes en prøveperiode før ny

nedtrappingsplan vurderes. Fiskeridirektøren foreslår videre å avsette 5 303 tonn til de allerede etablerte rekrutteringskvotene i lukket gruppe. Det foreslås å avsette 300 tonn til rekrutteringskvoteordningen i åpen gruppe. Det foreslås at avsetningen til kystfiskeordningen skal utgjøre 0,9 % av totalkvoten, men med 3 000 tonn som minimum kvantum. Videre tilrås det å avsette 100 tonn til innblanding av torsk i fisket etter lodde. Behovet for avsetning til forsknings- og undervisningsformål i 2023 er ikke kjent, og fastsettes endelig rett før årsskiftet. Fiskeridirektøren anbefaler at avsetning til forskning og undervisning går til fradrag på totalkvoten når behandlingen av søknadene er avsluttet.

Fiskeridirektøren foreslår å fordele disponibel kvote mellom fartøygruppen slik fordelingen ble fastsatt for inneværende år. Det blir en nedgang i de fleste fartøygruppers kvotenivå for 2023. For alle fartøygrupper i de lukkede fiskeriene anbefales fartøykvoter uten overregulering. Fiskeridirektoratet fraråder at overregulering gis som fartøykvoter (garanterte kvoter) i en modell med kvotefleksibilitet/kvoteflytting mellom kvoteår på fartøynivå. En slik tilnærming kan i verste fall være med på å svekke tilliten til fartøykvotebegrepet (garantibegrepet). Hvis det skulle oppstå behov for å øke fisketakten for å legge til rette for at 90 % av gruppekvoten tas, bør dette gis i form av maksimalkvotetillegg i tett dialog med fiskerinæringen.

For fartøy som fisker i åpen gruppe anbefales maksimalkvoter med garanterte kvoter i bunn, og det foreslås å videreføre ungdomstillegget på 4 tonn. Det foreslås å fastsette kvotetillegget til kystfiskeordningen til 6 tonn per fartøy.

I forbindelse med arbeidet med å begrense beskatningen av kysttorsk, ber fiskeridirektøren om innspill på om det geografiske og tidsmessige virkeområdet til ferskfiskordningen bør snevres inn. I tillegg bes det om innspill på om vi bør gå tilbake til en bifangstordning, der torsk ikke kan være hovedart i den enkelte fangst.

Videre foreslår fiskeridirektøren å avsette 20 % mindre til ferskfiskordningen i kystfiskeflåten i 2023 sammenlignet med 2022, og oppstart på ordningen fra og med 26. juni med en kvotebonus på 30 %. Det foreslås å avgrense det ferskfiskordningens virkeområde til Finnmark og Nord-Troms (statistikkområde 03 og 04).

Fiskeridirektøren viser til egen høring om vernetiltak for kysttorsk i 2023.

2 GENERELT OM TORSK

2.1 FISKET I 2021

Tabell 1 gir en oversikt over kvoter, kvoter justert for kvotefleksibilitet, oppfisket kvantum og førstehåndsverdi fordelt på de ulike fartøygruppene i fisket etter torsk i 2021. Det stod igjen 48 822 tonn av justert kvote ved årsskiftet, og dette utgjør 11,3 %. 48 822 tonn er lagt til kvoten i 2022. For mer detaljer om overføringer av kvoter fra 2021 til 2022 vises det til kapittel 2.2.2. Førstehåndsverdien i fisket etter torsk utgjorde ca. 7,3 milliarder kr.

Tabell 1: Kvoter, fangst og førstehåndsverdi år 2021 (tonn)

Fartøygrupper	Forskrifts- kvoter	Justerte kvoter ¹	Fangst	Rest	Utnyttelse (%)	Verdi (1.000 kr)
Trål totalt:	129 649	130 439	119 318	11 121	91,5 %	2 667 947
Gruppekvote torsketrål	128 899	129 707	118 616	11 091	91,4 %	2 652 172
Gruppekvote seitrål	750	732	702	30	95,9 %	15 776
Konvensjonelle fartøygrupper totalt:	280 430	281 913	246 675	35 238	87,5 %	4 427 618
Lukket gruppe:	218 782	220 686	196 172	24 514	88,9 %	3 290 812
<i>Fartøy under 11 meter hjemmelslengde</i>	<i>52 672</i>	<i>52 674</i>	<i>43 631</i>	<i>9 043</i>	<i>82,8 %</i>	<i>764 399</i>
<i>Fartøy 11 - 14,9 meter hjemmelslengde</i>	<i>56 909</i>	<i>58 310</i>	<i>52 639</i>	<i>5 671</i>	<i>90,3 %</i>	<i>1 019 385</i>
<i>Fartøy 15 - 20,9 meter hjemmelslengde</i>	<i>54 293</i>	<i>54 344</i>	<i>45 545</i>	<i>8 799</i>	<i>83,8 %</i>	<i>855 854</i>
<i>Fartøy 21 - 27,9 meter hjemmelslengde</i>	<i>39 638</i>	<i>40 088</i>	<i>36 943</i>	<i>3 145</i>	<i>92,2 %</i>	<i>651 173</i>
<i>Ferskfiskordning lukket gruppe²</i>	<i>15 270</i>	<i>15 270</i>	<i>17 414</i>	<i>-2 144</i>	<i>114,0 %</i>	
Konvensjonelle havfiskefartøy	35 291	35 114	31 057	4 057	88,4 %	786 260
Åpen gruppe:	26 357	26 113	19 446	6 667	74,5 %	350 546
<i>Fartøy åpen gruppe</i>	<i>24 487</i>	<i>24 243</i>	<i>18 317</i>	<i>5 926</i>	<i>75,6 %</i>	
<i>Ferskfiskordning åpen gruppe²</i>	<i>1 870</i>	<i>1 870</i>	<i>1 129</i>	<i>741</i>	<i>60,4 %</i>	
Bonus levendelagring	2 500	2 500	1 551	949	62,0 %	23 611
Forskning og undervisning	969	969	629	340	65,0 %	11 798
Rekreasjons- og ungdomsfiske³	7 000	7 000	7 000	0	100,0 %	18 746
Kystfiskeordningen²	3 876	3 876	3 091	785	79,7 %	
Kompensasjonskvoter	6 250	6 250	5 629	621	90,1 %	145 090
Annet⁴			232	-232		3 633
Totalt	430 674	432 947	384 125	48 822	88,7 %	7 298 444

Kilde: Landings- og sluttseddelregisteret og konsesjons- og deltakerregisteret i Fiskeridirektoratet og tall fra Norges Råfisklag per 23. september 2022

¹ Kvoter justert for kvotefleksibilitet, dvs. kvoteoverføringer fra 2020

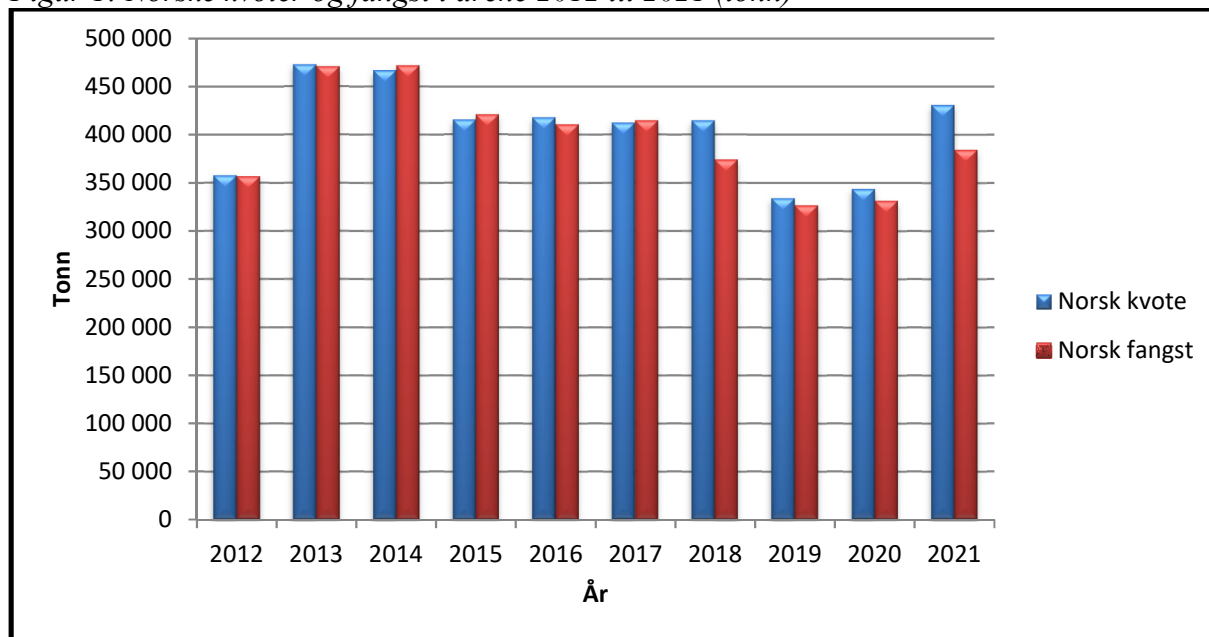
² Ved fiske innenfor ferskfiskordningen og kystfiskeordningen spesifiseres det ikke verditall på de ulike ordningene, men verdien oppgis som aggregerte tallstørrelser innenfor åpen og lukket gruppe totalt for alle kvoteordninger

³ Registrert ungdoms- og rekreasjonsfiske utgjør 996 tonn, men det legges til grunn at hele avsetningen ble tatt

⁴ Fangst som ikke kan plasseres på gyldige fiskeritillatelser

Figur 1 viser norsk totalkvote og fangst av torsk i årene 2012 til 2021. Kvotene er ikke justert for kvotefleksibilitet.

Figur 1: Norske kvoter og fangst i årene 2012 til 2021 (tonn)

Kilde: Landings- og sluttseddelregisteret i Fiskeridirektoratet per 23. september 2022

2.2 KVOTER OG FANGST I 2022

2.2.1 Kvoter i 2022

Norge og Russland ble enige om en totalkvote på 729 480 tonn, inkludert 21 000 tonn «murmanskorsk» og 21 000 tonn kystorsk. Av totalkvoten er 98 270 tonn avsatt til tredjeland, og det resterende er delt likt mellom Norge og Russland. Etter en overføring på 6 000 tonn fra Russland til Norge er fordelingen som følger:

Tabell 2: Kvotesituasjonen for 2022 (tonn)

Land	Kvote i tonn
Norge	321 605
Russland	309 605
Tredjeland	98 270
Sum	729 480

Nærings- og fiskeridepartementet besluttet å tilbakeføre 5 000 tonn torsk fra ubenyttet tredjelandskvote til nasjonal kvote ved årets begynnelse og ytterligere 9 862 tonn torsk 17. januar. Den nasjonale kvoten på torsk utgjør nå 336 467 tonn.

Av den norske kvoten er 971 tonn disponert til forsknings- og undervisningsformål. Det er dessuten avsatt 7 000 tonn til ungdomsfiskeordningen og rekreasjonsfiske, 3 028 tonn til kystfiskeordningen, 2 500 tonn til kvotebonus for levendelagring av torsk, 6 689 tonn til rekrutteringsordning i lukket gruppe, 150 tonn til rekrutteringsordning i åpen gruppe og 100 tonn til innblanding av torsk i loddefisket. Den resterende kvoten på 316 029 tonn er fordelt på fartøygruppene som følger:

Tabell 3: Fordeling på norske fartøygrupper 2022 (tonn)

Fartøygrupper	Kvote
Torsketrål	100 379
Seitrål	750
Trålgruppen totalt	101 129
Konvensjonelle havfiskefartøy	27 529
Lukket gruppe	166 779
Åpen gruppe	20 592
Konvensjonelle fartøy totalt	214 900
Totalt	316 029

2.2.2 Kvotefleksibilitet

Avtalen med Russland gir Norge adgang til å overføre inntil 15 % av torskekvoten angitt i vedlegg 3 i protokollen fra Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjon. Det vil si at det ikke er overføringsadgang for kvoter avsatt til forskning og tredjeland. Som en ad hoc løsning på utfordringer med avviklingen av fisket på grunn av koronapandemien, ble overføringsadgangen fra 2021 til 2022 økt fra 10 til 15 %. Dette innebar at Norge hadde adgang til å overføre maksimalt 58 595 tonn fra 2021. Det stod igjen 48 822 tonn av justert totalkvote for 2021, noe som tilsvarer 11,3 %. Kvantumet legges til norsk totalkvote for 2022, og totalkvote i 2022 justert for kvoteoverføringer utgjør dermed 385 289 tonn torsk.

For å bidra til å redusere utfordringene med å utnytte torskekvotene, og motvirke omfordeling av kvoter mellom fartøy og fartøygrupper, innførte Nærings- og fiskeridepartementet i samråd med fiskerinæringen en ordning med overføring av torskekvote på fartøynivå fra 2020 til 2021. Det vil si en begrenset kvotefleksibilitetsordning på bestemte vilkår, og ikke tilsvarende reguleringsmodellen med kvotefleksibilitet som vi kjenner fra de pelagiske fiskeriene. Denne ordningen er videreført de to siste årene. Alle fartøy med tillatelse til å delta i lukkede fiskerier i fisket etter torsk omfattes av ordningen.

For mer detaljer rundt overføringene fra 2021 på total-, gruppe- og fartøynivå se vedlagt notat *Kvotefleksibilitetsordningen i fisket etter torsk og hyse – kvoteoverføringer fra 2021 til 2022*. I reguleringen av fisket etter torsk er 2022-kvotene justert som følger:

Tabell 4: Forskriftskvoter, overføringer og justerte kvoter år 2022 (tonn)

Fartøygrupper	Forskriftskvoter 2022	Overføringer på fartøynivå	Overføringer på gruppenivå	Overføringer på totalkvotenivå	Justerte kvoter 2022
Trål totalt	101 129	10 487	634	532	112 782
Gruppekvote torske-trål	100 379	10 394	697	528	111 998
Gruppekvote seitrål	750	93	-63	4	784
Konvensjonelle fartøygrupper totalt	221 589	17 746	17 492	1 131	257 958
Lukket gruppe:	173 468	14 888	9 626	883	198 865
<i>Fartøy under 11 meter hjemmelslengde</i>	<i>41 926</i>	<i>5 333</i>	<i>3 156</i>	<i>228</i>	<i>50 643</i>
<i>Fartøy 11 - 14,9 meter hjemmelslengde</i>	<i>46 636</i>	<i>4 280</i>	<i>809</i>	<i>240</i>	<i>51 965</i>
<i>Fartøy 15 - 20,9 meter hjemmelslengde</i>	<i>42 297</i>	<i>3 100</i>	<i>5 112</i>	<i>242</i>	<i>50 751</i>
<i>Fartøy 21 - 27,9 meter hjemmelslengde</i>	<i>30 309</i>	<i>2 175</i>	<i>549</i>	<i>173</i>	<i>33 206</i>
<i>Ferskfiskordning lukket gruppe</i>	<i>12 300</i>				<i>12 300</i>
Konvensjonelle havfiskefartøy	27 529	2 858	1 199	145	31 731
Åpen gruppe:	20 592		6 667	103	27 362
<i>Fartøy åpen gruppe</i>	<i>19 092</i>		<i>6 667</i>	<i>103</i>	<i>25 862</i>
<i>Ferskfiskordning åpen gruppe</i>	<i>1 500</i>				<i>1 500</i>
Bonus levendelagring	2 500				2 500
Forskning og undervisning	971				971
Rekreasjons- og ungdomsfiske	7 000				7 000
Kystfiskeordningen	3 028		785	15	3 828
Rekrutteringskvoter åpen gruppe	150				150
Innblanding av torsk i loddefisket	100				100
Totalt	336 467	28 233	18 911	1 678	385 289

2.2.3 Status i fisket i 2022

Tabell 5 gir en oversikt over forskriftskvoter, justerte kvoter, fangst og førstehandsverdi av torsk hittil i 2022. Førstehandsverdien i fisket etter torsk utgjør ca. 8 milliarder kroner så langt i år. Omtrent 80 % av den justerte kvoten er oppfisket hittil, noe som betyr at det gjenstår ca. 77 000 tonn. På tilsvarende tidspunkt i fjor var omtrent 73 % av den justerte kvoten oppfisket, det vil si at det gjensto ca. 116 000 tonn.

For havfiskeflåten (trålere og konvensjonelle havfiskefartøy) gjenstår ca. 42 000 tonn torsk hittil i år mot ca. 68 000 tonn på samme tidspunkt i fjor. For kystfiskeflåten samlet gjenstår ca. 30 000 tonn mot ca. 43 000 tonn på samme tidspunkt i fjor.

En nærmere redegjørelse av utviklingen i fisket i de ulike fartøygruppene blir gjort i kapittel 2.3.

Tabell 5: Kvoter, fangst og førstehandsverdi år 2022 (tonn)

Fartøygrupper	Forskrifts- kvoter	Justerte kvoter ¹	Fangst	Rest	Utnyttelse (%)	Verdi (1.000 kr)
Trål totalt:	101 129	112 782	81 292	31 490	72,1 %	2 439 177
Gruppekvote torskestrål	100 379	111 998	80 709	31 289	72,1 %	2 422 645
Gruppekvote seitrål	750	784	583	201	74,3 %	16 532
Konvensjonelle fartøygrupper totalt:	221 589	257 958	217 738	40 220	84,4 %	5 583 140
Lukket gruppe:	173 468	198 865	175 669	23 196	88,3 %	4 369 137
<i>Fartøy under 11 meter hjemmelslengde</i>	<i>41 926</i>	<i>50 643</i>	<i>43 271</i>	<i>7 372</i>	<i>85,4 %</i>	<i>1 078 288</i>
<i>Fartøy 11 - 14,9 meter hjemmelslengde</i>	<i>46 636</i>	<i>51 965</i>	<i>47 740</i>	<i>4 225</i>	<i>91,9 %</i>	<i>1 254 726</i>
<i>Fartøy 15 - 20,9 meter hjemmelslengde</i>	<i>42 297</i>	<i>50 751</i>	<i>44 385</i>	<i>6 366</i>	<i>87,5 %</i>	<i>1 171 936</i>
<i>Fartøy 21 - 27,9 meter hjemmelslengde</i>	<i>30 309</i>	<i>33 206</i>	<i>33 051</i>	<i>155</i>	<i>99,5 %</i>	<i>864 187</i>
<i>Ferskfiskordning lukket gruppe²</i>	<i>12 300</i>	<i>12 300</i>	<i>7 221</i>	<i>5 079</i>	<i>58,7 %</i>	
Konvensjonelle havfiskefartøy	27 529	31 731	21 013	10 718	66,2 %	682 883
Åpen gruppe:	20 592	27 362	21 056	6 306	77,0 %	531 121
<i>Fartøy åpen gruppe</i>	<i>19 092</i>	<i>25 862</i>	<i>20 372</i>	<i>5 490</i>	<i>78,8 %</i>	
<i>Ferskfiskordning åpen gruppe²</i>	<i>1 500</i>	<i>1 500</i>	<i>684</i>	<i>816</i>	<i>45,6 %</i>	
Bonus levendelagring	2 500	2 500	334	2 166	13,4 %	8 200
Forskning og undervisning	971	971	485	486	50,0 %	12 675
Rekreasjons- og ungdomsfiske³	7 000	7 000	7 000	0	100,0 %	21 050
Kystfiskeordningen²	3 028	3 828	1 683	2 145	44,0 %	
Rekrutteringsordning åpen gruppe	150	150	99	51	66,0 %	2 338
Innblanding av torsk i loddefisket	100	100		100		
Annet⁴			79	-79		1 618
Totalt	336 467	385 289	308 710	76 579	80,1 %	8 068 198

Kilde: Fiskeridirektoratet og tall fra Norges Råfisklag per 1. november 2022

¹ Kvoter justert for kvotefleksibilitet, dvs. kvoteoverføringer fra 2021

² Ved fiske innenfor ferskfiskordningen og kystfiskeordningen spesifiseres det ikke verditall på de ulike ordningene, men verdien oppgis som aggregerte tallstørrelser innenfor åpen og lukket gruppe totalt for alle kvoteordninger

³ Registrert ungdoms- og rekreasjonsfiske utgjør 789 tonn, men det legges til grunn at hele avsetningen tas

⁴ Fangst som ikke kan plasseres på gyldige fiskeritillatelser

2.3 ERFARINGER FRA REGULERINGENE I 2022

2.3.1 Trålgruppen

Trålkvoten på 101 129 tonn er fordelt med 100 379 tonn til fartøy med torskestråltillatelse og 750 tonn til fartøy med seitråltillatelse.

Torskestrålerne er regulert med fartøykvoter uten overregulering med 1 154 tonn per kvotefaktor. Torskestrålerne har fisket ca. 78 000 tonn hittil i år. Det gjenstår dermed nesten 34 000 tonn av den justerte kvoten, det vil si omtrent 30 %. På samme tid i fjor gjenstod ca. 55 000 tonn (42 %) av justert gruppekvote.

Seitrålerne er regulert med fartøykvoter på 175 tonn per fartøy. Fartøy med seitråltillatelse har fisket 583 tonn hittil i år. På tilsvarende tidspunkt i 2021 hadde seitrålerne fisket 459 tonn.

2.3.2 Fartøy som fisker med konvensjonelle redskap

Reguleringsopplegget for fartøy som fisker med konvensjonelle redskap i 2022 har vært tredelt: Konvensjonelle havfiskefartøy, lukket og åpen gruppe. Kvoten til fartøy som fisker med konvensjonelle redskap er på totalt 221 589 tonn i 2022, inklusive 6 689 tonn avsatt til rekrutteringskvoter. Gruppekvotene inklusive ferskfiskordningen justert for kvotefleksibilitet er på 257 958 tonn. I tillegg til fartøykvoter og maksimalkvoter har reguleringsgruppene fisket innenfor ulike ordninger som ferskfiskordning, kvotebonus levendelagring, kystfiskeordning og rekrutteringsordning i åpen gruppe. Nedenfor følger en gjennomgang av de enkelte reguleringsgruppene.

2.3.2.1 Konvensjonelle havfiskefartøy

Konvensjonelle havfiskefartøy er tildelt en gruppekvote på 27 592 tonn torsk i 2022, og gruppekvoten justert for kvoteoverføring er på 31 731 tonn. Fisket er regulert med fartøykvoter og eventuell bifangst må dekkes innenfor fartøykvotene. Kvoteenheten er satt til 313 tonn, noe som vil si at et fartøy med kvotefaktor 1,0 har fartøykvote på 313 tonn.

Hittil i år har konvensjonelle havfiskefartøy fisket ca. 21 000 tonn, og det gjenstår dermed om lag 11 000 tonn (34 %) av den justerte gruppekvoten. På samme tid i fjor gjensto ca. 13 000 tonn, det vil si 37 % av justert kvote.

2.3.2.2 Lukket gruppe

Fartøy i lukket gruppe har i 2022 en samlet gruppekvote på 173 468 tonn (inklusive 6 689 tonn avsatt til rekrutteringsordningen). Gruppekvotene justert for kvoteoverføringer er på til sammen 198 865 tonn. Av gruppekvoten er det avsatt 12 300 tonn torsk til ferskfiskordningen for fartøy i lukket gruppe. Fra og med 27. juni har kvotetillegget ved fiske innenfor ferskfiskordningen vært 30 % av fangsten på ukebasis.

Tabell 6 viser estimert fangst av torsk innenfor ferskfiskordningen så langt i 2022 fordelt på fartøygrupper (inkluderer åpen gruppe som har en avsetning på 1 500 tonn). Fartøy i lukket gruppe har fisket ca. 7 221 tonn hittil i år, og det gjenstår således ca. 5 079 tonn (41 %) av inneværende års avsetning til ferskfiskordningen i lukket gruppe. På tilsvarende tidspunkt i fjor gjenstod ca. 4 400 tonn (29 %) i lukket gruppe.

Tabell 6: Estimert fangst innenfor ferskfiskordningen i 2022 (tonn)

Fartøygrupper	Fangst ferskfiskordning
<i>Fartøy under 11 meter hjemmelslengde</i>	1 161
<i>Fartøy 11 - 14,9 meter hjemmelslengde</i>	2 789
<i>Fartøy 15 - 20,9 meter hjemmelslengde</i>	2 066
<i>Fartøy 21 - 27,9 meter hjemmelslengde</i>	1 205
Lukket gruppe:	7 221
Åpen gruppe:	684
Totalt	7 905

Kilde: Norges Råfisklag per 31. oktober 2022

Tabell 7 viser antall deltakeradganger (aktive og passive) for fartøy i lukket gruppe i fisket etter torsk per 14. oktober 2022, fordelt etter fartøyenes hjemmelslengde og største lengde.

Tabell 7: Antall deltakeradganger (aktive og passive) i lukket gruppe fordelt på hjemmelslengde og største lengde

Antall deltakeradganger	Største lengde				Totalt
	Hjemmelslengde	0 - 10,9 m	11 - 14,9 m	15 - 20,9 m	
0 - 10,9 m	892	268	9	4	1 173
11 - 14,9 m	15	248	36	22	321
15 - 20,9 m		16	40	58	114
21 - 27,9 m			1	60	61
Totalt	907	532	86	144	1 669

Kilde: Konesjons- og deltakerregisteret i Fiskeridirektoratet per 14. oktober 2022

Tabell 8 gir en oversikt over overreguleringen for fartøy i lukket gruppe i 2022. Alle fartøygruppene ble regulert med fartøykvoter (garantert kvantum) fra årets begynnelse for å skape ro og forutsigbarhet i fisket og for å unngå kappfiske. Det har blitt refordelt ved flere anledninger for fartøy med hjemmelslengde under 11 meter for å legge til rette for at gruppekvoten kan utnyttes. Det er fartøykvoten (uten overregulering) som skal benyttes ved beregning av hvilke kvanta fartøyene eventuelt kan overføre fra 2022 til 2023.

Tabell 8: Overregulering i lukket gruppe i 2022

Hjemmels- lengde	Største lengde	Overregulering 1. jan – 11. apr	Overregulering 12. apr– 23. mai	Overregulering 24. mai – 9. okt	Overregulering 10. okt – d.d.
Under 11 m	Under 11 m	0 %	10 %	20 %	40 %
	11 – 12,9 m	0 %	5 %	10 %	20 %
	13 – 14,9 m	0 %	2,5 %	5 %	10 %
	Over 15 m	0 %	0 %	0 %	0 %
11 - 14,9 m	Alle lengder	<i>Fartøykvoter uten overregulering</i>	<i>Fartøykvoter uten overregulering</i>	<i>Fartøykvoter uten overregulering</i>	<i>Fartøykvoter uten overregulering</i>
15 - 20,9 m	Alle lengder				
21 - 27,9 m	Alle lengder				

Gruppekvoteene i lukket gruppe er beregnet på grunnlag av fartøysammensetningen ved årsskiftet. Utskiftninger som skjer i løpet av året vil derfor ikke medføre at gruppekvoteene endres, men vil kunne påvirke graden av overregulering i de enkelte reguleringsgruppene.

Lukket gruppe har hittil i år fisket ca. 176 000 tonn torsk totalt, og av dette utgjør fiske innenfor ferskfiskordningen omtrent 6 000 tonn. Til sammenligning var det fisket ca. 185 000 tonn i lukket gruppe i fjor på tilsvarende tidspunkt, hvor av ca. 11 000 tonn på ferskfiskordningen. Det gjenstår ca. 23 000 tonn av kvoten (12 %) inneværende år, mot ca. 35 000 tonn av kvoten (16 %) på tilsvarende tidspunkt i fjor.

Som det fremgår av tabell 5, er det i fartøygruppen under 11 meter hjemmelslengde det gjenstår mest av kvoten, ca. 7 000 tonn (15 %). For fartøy mellom 11 og 15 meter hjemmelslengde gjenstår ca. 4 200 av kvoten (8 %). For fartøy mellom 15 og 21 meter hjemmelslengde gjenstår ca. 6 300 av kvoten (12 %). For fartøy mellom 21 og 27,9 meter hjemmelslengde er gruppekvoten beregnet oppfisket.

2.3.2.3 Åpen gruppe

Åpen gruppe er tildelt en gruppekvote på 20 592 tonn torsk i 2022. Justert for kvoteoverføringer fra 2021 er gruppekvoten på 27 362 tonn. Fra dette er det avsatt 1 500 tonn til fiske innenfor ferskfiskordningen, jf. beskrivelse av ferskfiskordning i lukket gruppe kapittel 2.3.2.2.

Fartøy i åpen gruppe har hittil i år fisket ca. 21 000 tonn, og det gjenstår således ca. 6 300 tonn av den justerte gruppekvoten (inklusive ferskfiskordningen). Restkvantumet utgjør om lag 23 %, og bestemmelsen om kvotefleksibilitet på gruppenivå tilsier at Fiskeridirektoratet kan godskrive inntil 10 % av denne gruppekvoten til det påfølgende kvoteåret, 10 % utgjør her 2 059 tonn. Det forventes ikke at det fiskes noe særlig mer i åpen gruppe før årsskiftet.

Fartøy i åpen gruppe ble fra årets start regulert med maksimalkvoter med garantert kvantum i bunn. Fartøyeiere under 30 år (kvinner under 40 år) er også tildelt en garantert tilleggskvote

på 4 tonn (ungdomstillegg). Kvotetillegget kommer i tillegg til garanterte kvoter og maksimalkvoter i åpen gruppe, og kan fiskes i kombinasjon med ferskfiskordningen og kystfiskeordningen dersom man kvalifiserer for denne.

Maksimalkvotene i åpen gruppe ble økt med 3 tonn for alle fartøy 23. mars for å stimulere til at gruppekvoten kan tas. Maksimalkvotene ble ytterligere økt med 4 tonn per fartøy 5. mai, og 10 tonn fra 3. juni. Det ble åpnet for fritt fiske for fartøy i åpen gruppe fra og med 10. oktober.

2.3.2.4 Kystfiskeordningen

Kystfiskeordningen innebærer et kvotetillegg til fartøy i åpen gruppe i fisket etter torsk nord for 62°N med eier bosatt i Finnmark, Nord-Troms og i enkelte kommuner i det øvrige Troms og Nordland. Som en oppfølging av kvotemeldingen ble det besluttet at avsetningen til ordningen skal variere med størrelsen på norsk totalkvote. Den skal nå utgjøre 0,9 % av norsk totalkvote. Det er dermed satt av 3 028 tonn til ordningen i inneværende år.

Reguleringen er en videreføring fra tidligere års regulering. I 2022 er kvotetillegget satt til 8 tonn torsk per fartøy (garantert kvote) som omfattes av ordningen. For å legge til rette for at avsetningen kan tas, ble det tildelt et maksimalkvotetillegg på 4,5 tonn per fartøy med virkning fra og med 22. april. Det ble besluttet at kystfiskekvoteordningen omfattes av kvotefleksibilitetsordningen på gruppenivå fra og med 2021. Justert gruppekvote utgjør 3 828 tonn i 2022. Hittil i år er det registrert fisket 1 683 tonn innenfor kystfiskeordningen, og dette innebærer at det gjenstår 2 145 tonn (56 %). Det forventes ikke at det fiskes noe særlig mer på ordningen før årsskiftet, ettersom fartøy i åpen gruppe har fritt fiske.

For lesere som er interessert i mer detaljert statistikk vedrørende fangst, deltakelse per år og fylkesvis fordeling m.m. i fisket i åpen gruppe og innenfor kystfiskeordningen, finner man følgende rapport på Fiskeridirektoratets hjemmesider:

<https://www.fiskeridir.no/Yrkesfiske/Tall-og-analyse/Fangst-og-kvoter/AApen-gruppes-fiske-etter-torsk-nord-for-62-N>

2.3.2.5 Bonus levendelagring

Det er i år avsatt 2 500 tonn til en ordning med kvotebonus for fartøy som leverer levendelagret torsk, og levendelagret torsk kvoteavregnes med 70 % på fartøyets kvote. Det ble åpnet for fiske innenfor ordningen 28. februar.

Hittil er det fisket 1 113 tonn torsk gjennom denne ordningen (fartøy i lukket gruppe). 12 fartøy har deltatt, 1 008 tonn er ført på sluttsedler og 105 tonn er ført på landingssedler hittil. Bonusavsetningen belastes med 334 tonn.

3 RAMMEVILKÅR FOR REGULERING AV FISKET I 2023

3.1 BESTANDSITUASJONEN

På grunn av den midlertidige suspensjonen av russiske forskere fra ICES (*The International Council for the Exploration of the Sea*), ble det nedsatt en arbeidsgruppe, Joint Russian-Norwegian Working Group on Arctic Fisheries (JRN-AFWG), bestående av forskere fra VNIRO (Russland) og HI (Norge). Arbeidsgruppen har benyttet ICES sin metodikk og rammeverk ved utarbeidelsen av bestandsvurderinger og kvoterådene for fellesbestandene for 2023.

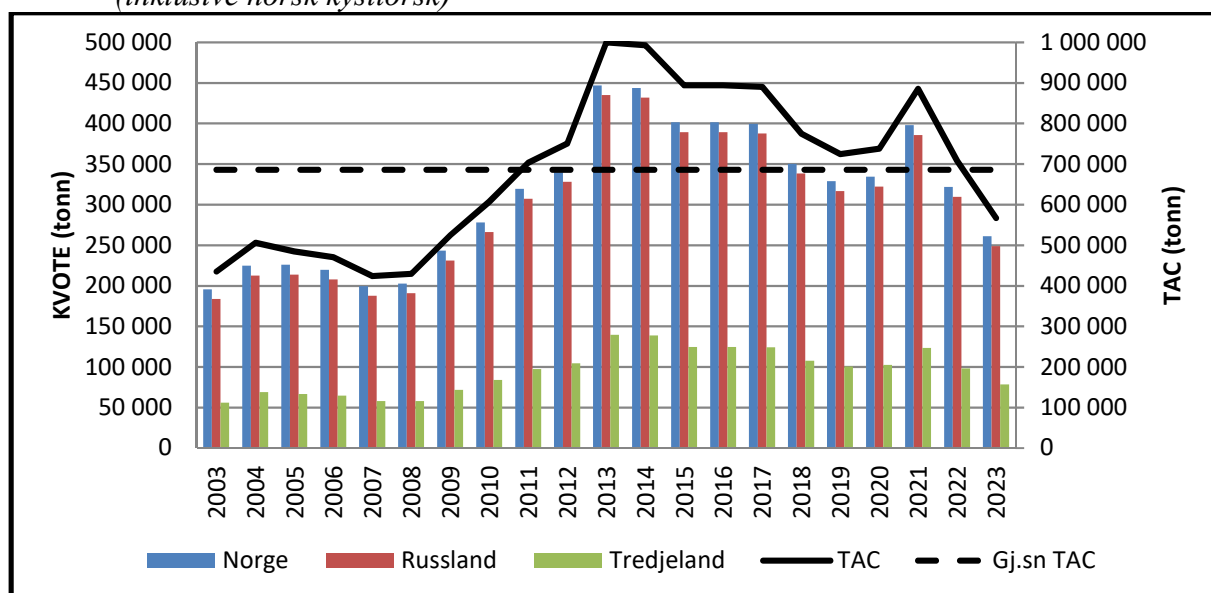
JRN-AFWG anbefaler en totalkvote på 566 784 tonn i tråd med høstingsregelen i 2023.

3.2 KVOTESITUASJONEN I 2023 – FORDELING AV DEN NORSKE KVOTEN

På 52. sesjon i Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjon ble partene enige om å fastsette en totalkvote på 566 784 tonn i henhold til vedtatt høstingsregel og i tråd med kvoterådet. Dette innebærer en reduksjon på 20 % fra inneværende års nivå, noe som vil si at totalkvoten er 141 696 tonn lavere. I tillegg kommer 21 000 tonn norsk kysttorsk. Det er avsatt 78 220 tonn til tredjeland, og de resterende 509 564 tonn deles likt mellom Norge og Russland.

Figur 2 viser utviklingen i totalkvoten (TAC) inklusive norsk kysttorsk og kvoter i årene 2003 til 2023. TAC var på 424 000 tonn i 2007 (lavest) og på 1 021 000 tonn i 2013 (høyest). Dette tilsvarer en variasjon i TAC på 597 000 tonn, mens TAC i gjennomsnitt har utgjort ca. 686 000 tonn de siste 20 årene.

Figur 2: TAC og kvoter til Norge, Russland og tredjeland i årene 2003 til 2023 (inklusive norsk kysttorsk)

Etter en overføring på 6 000 tonn til Norge fra Russland blir fordelingen av torskekvoten i 2023 som følger:

Tabell 9: Kvotesituasjonen for 2023 (tonn)

Land	Kvote i tonn
Norge	260 782
Russland	248 782
Tredjeland	78 220
Sum	587 784

Av dette kan inntil 14 000 tonn, 7 000 tonn til Russland og 7 000 tonn til Norge, disponeres til forsknings- og forvaltningsformål.

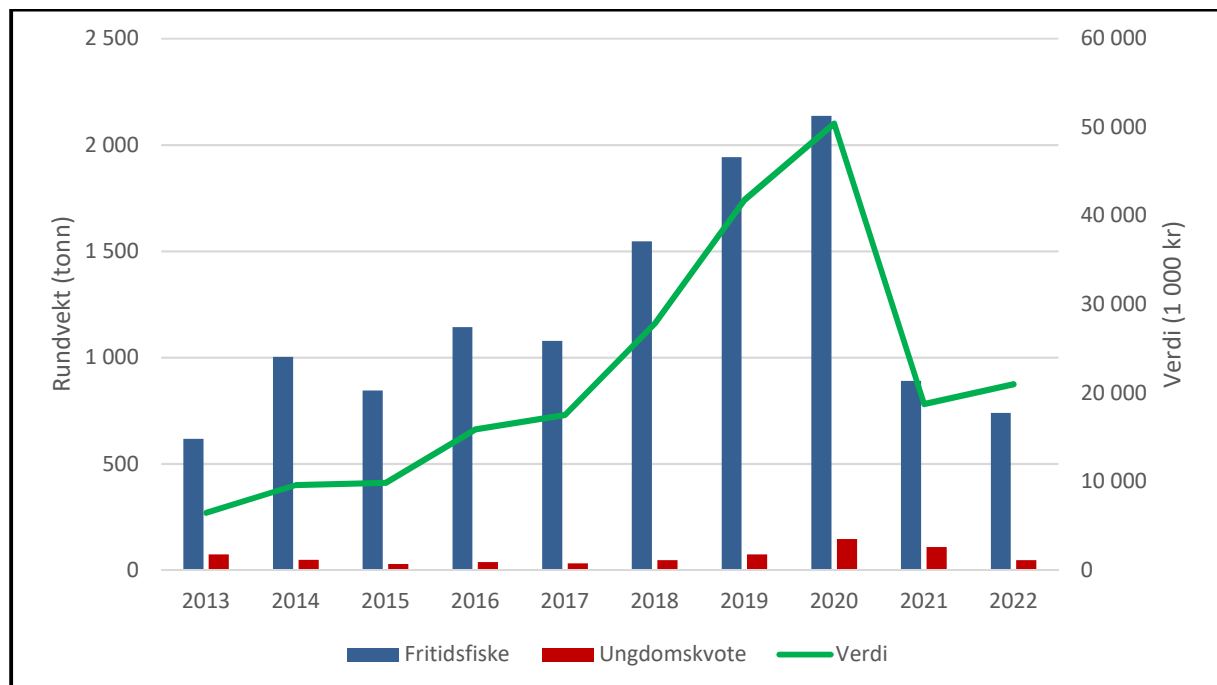
Fiskeridirektøren viser til pågående prosess med utlysning av forskningskvoter for 2023. Størrelsene på kvanta som avsettes til undervisningsformål (skole- og lærlingkvoter) og forskningsformål for 2023 er først kjent når endelig forskrift fastsettes rett før årsskiftet. En eventuell avsetning til forskning og undervisning vil gå til fradrag på totalkvoten. Avsetningenes størrelse utgjør en svært liten andel av totalkvotene i de enkelte fiskeriene og har derfor ingen betydning for forslaget til regulering.

3.2.1 Avsetning til ungdoms- og rekreasjonsfisket (turist- og fritidsfiske)

I årene 2010 til 2022 ble det avsatt 7 000 tonn til dekning av både registrert og uregistrert fangst fra ungdoms- og rekreasjonsfisket. Avsetningene ble gjort før fordeling av den nasjonale kvoten på trål og konvensjonelle redskap.

Figur 3 viser omsatt fritidsfangst og fangst av torsk fra ungdomsfiskeordningen, samt total førstehandsverdi fra disse ordningene i årene 2013 til 2022. I gjennomsnitt har det blitt omsatt 1 194 tonn torsk innenfor fritidsfisket og 64 tonn innenfor ungdomsfiskeordningen per år i perioden. Gjennomsnittlig førstehandsverdi for begge ordningene samlet har utgjort om lag 22 millioner kr. per år. I tillegg kommer det uttaket av torsk fra turist- og fritidsfiske som ikke omsettes. Vi ser at omsatt kvantum og verdi er lavest i 2013, 2021 og 2022, og dette kommer av vanskelig markedssituasjon og tilgjengelighet på torsk disse årene.

Figur 3: Registrert omsatt fangst i fritids- og ungdomsfisket og førstehandsverdi i perioden 2013 til 2022

Kilde: Landings- og sluttseddelregisteret i Fiskeridirektoratet per 23. oktober 2022

Havforskningsinstituttet kartla i 2009 deler av det kommersielle turistfisket og beregnet et uttak av torsk på om lag 1 600 tonn. I tillegg kom uregistrert fangst fra fritidsfiske og turistfiske som ikke gikk gjennom de 445 kommersielle turistfiskeanleggene som var identifisert i kartleggingen. I 2018 ble det innført en registreringsordning for turistfiskevirksomheter. Virksomhetene plikter å registrere gjestenes fangster av torsk, kveite, sei, uer og steinbit. Den 27. oktober 2022 var det registrert 1 762 virksomheter. Av disse hadde 1 034 rapportert fangst på samme tidspunkt. Det er nærliggende å tro at flere av de registrerte virksomhetene ikke lenger er aktive, men det må også forventes at en del virksomheter ikke registrerer sine fangster. Datakvaliteten er på nåværende tidspunkt dermed ikke optimal. Fiskeridirektoratet har imidlertid et pågående arbeid for å bedre datakvaliteten fra turistfiskebedriftene.

Samlet sett er det derfor rimelig å legge til grunn at hele avsetningen på 7 000 tonn tas.

Fiskeridirektøren foreslår at det også i 2023 avsettes 7 000 tonn torsk fra norsk totalkvote til ungdoms- og rekreasjonsfiske, og at avsetningen blir gjort før fordeling av den nasjonale kvoten på trål og konvensjonelle redskap.

3.2.2 Avsetning til kvotebonus for levendelagring av torsk

I 2022 ble det avsatt 2 500 tonn til kvotemessig dekning av kvotebonus ved levendelagring. Fiskeridirektøren varslet i forslaget til regulering for 2018 at størrelse på avsetning og bonuselement skal trappes ned gradvis i årene fremover. Kvotebonus for levendelagring ble i sin tid opprettet for å gi næringen et insentiv til å utvikle fiskeri for levendelagring. Det er nå besluttet at bonuselementet skal trappes ned over en periode med sikte på å fjernes helt. Nedtrappingsplanen går frem av tabell 10.

Tabell 10: Nedtrappingsplan kvotebonus levendelagring

År	Avsetning	Kvotebonus	Bonusperiode
2018	4 000	50 %	1. jan - 31. des
2019	3 000	40 %	6. mai - 31. des
2020	2 500	30 %	4. mai - 31. des
2021	2 500	30 %	3. mai - 31. des
2022	1 500	20 %	2. mai - 31. des
2023	1 500	20 %	1. mai - 31. des

Nærings- og fiskeridepartementet besluttet å fastsette bonusperioden med varighet fra 28. februar til 31. desember for inneværende år, med en kvotebonus på 30 %. Basert på erfaring fra inneværende års fiske, og ut ifra behovet for stabilitet og forutsigbarhet, mener fiskeridirektøren det er hensiktsmessig å sette neste års dato for oppstart til 6. mars 2023.

Nærings- og fiskeridepartementet har bedt Fiskeridirektoratet om å ha på høring forslag om en avsetning på 3 000 tonn torsk til dekning av levendelagring i 2023, og at kvotebonusen settes til 40 %. Departementet ønsker stabilitet rundt ordningen i en tid framover dersom avsetningen utnyttes. Videre ønsker departementet innspill på om nedtrappingsplanen skal utsettes inntil videre, i en prøveperiode, før en ny nedtrappingsplan vurderes.

Fiskeridirektøren foreslår å avsette 3 000 tonn fra norsk totalkvote til dekning av kvotebonus ved levendelagring i 2023, og foreslår at dette avsettes før fordeling av den nasjonale kvoten på trål og konvensjonelle redskap. Endelig kvotebelastning skal utgjøre 60 % av kvantumet på sluttseddelen. Kvotebonus gjelder i perioden fra og med 6. mars og ut året så lenge det er dekning innenfor avsetningen.

Fiskeridirektøren ber om innspill på om nedtrappingsplanen skal utsettes inntil videre, før en ny nedtrappingsplan vurderes.

3.2.3 Kystfiskeordningen

Kystfiskeordningen innebærer et garantert kvotetillegg til fartøy i åpen gruppe i fisket etter torsk nord for 62°N med eier bosatt i Finnmark, Nord-Troms og i enkelte kommuner i det øvrige Troms og Nordland. Det ble for inneværende år besluttet at avsetningen til kystfiskeordningen skal variere med størrelsen på norsk totalkvote ved å utgjør en fast andel av denne, det vil si 0,90 %.

En avsetning til kystfiskeordningen på 0,9 % av totalkvoten utgjør 2 347 tonn da norsk totalkvote i 2023 utgjør 260 782 tonn.

Fiskeridirektoratet har 2. november d.å. konsultert med Sametinget, der Sametinget viste til følgende:

«Sametinget gikk aldri med på omgjøringen av kystfiskeordningen fra en avsetning på 3000 tonn til en fast prosentandel av totalkvoten uten et garantert kvantum i bunn. Den minste fiskeflåten, som er bærebjelken i mange samiske kystsamfunn, er også den som i snitt har de laveste driftsmarginene og er mest sårbar for uvær og variasjoner i tilgjengeligheten av torsk. Etter to trøblete sesonger for den minste flåten i de samiske områdene, preget av koronaepidemi, logistikkproblemer, uflaks med været og sent innsig av torsk til kysten, er det viktig at Staten nå sørger for at det er nok torskekvote tilgjengelig i 2023 til å kunne ta igjen det tapte. Kystfiskeordningen utgjør en viktig del av det materielle grunnlaget for samisk kultur, noe Staten har et særskilt ansvar for å sikre. Sametinget har en klar forventning om at det sørges for at tilgjengelig kvantum torsk i kystfiskeordningen, som i alle de foregående år, ikke blir lavere enn 3000 tonn i 2023.»

På denne bakgrunn foreslår fiskeridirektøren at avsetningen til kystfiskeordningen skal utgjøre 0,9 % av totalkvoten, men at 3 000 tonn skal være minimum.

Fiskeridirektøren foreslår å avsette 3 000 tonn fra norsk totalkvote til kystfiskeordningen i 2023, og foreslår at dette avsettes før fordeling av nasjonal kvote mellom trål og konvensjonelle redskap.

I de årene avsetningen var på 3 000 tonn og uavhengig av størrelsen på norsk totalkvote, var kystfiskeordningen ikke omfattet av kvotefleksibilitet på gruppenivå. Fiskeridirektoratet mener det er et rettferdig og rimelig prinsipp at fartøygrupper får mulighet til å ta sine kvoteandeler og samtidig tar ansvar for sitt eventuelle overfiske i det enkelte år innenfor rammen av 10 % kvotefleksibilitet. Nærings- og fiskeridepartementet besluttet å overføre alt av kystfiskeordningens gjenstående kvantum fra 2021 til 2022. Det legges derfor til grunn i det videre at kystfiskeordningen omfattes av ordningen med kvotefleksibilitet på gruppenivå.

Fiskeridirektøren foreslår at kystfiskeordningen skal omfattes av kvotefleksibilitet på gruppenivå.

3.2.4 Rekrutteringskvoteordninger

Med bakgrunn i kvotemeldingen har Nærings- og fiskeridepartementet besluttet å innføre en ny rekrutteringskvoteordning i åpen gruppe med virkning fra 2022. Ordningen innebærer at det årlig tildeles inntil seks rekrutteringskvoter til fiskere i åpen gruppe i fiske etter torsk, hyse og sei nord for 62°N, makrell, nordsjøsild og norsk vårgytende sild. Tre av kvotene tildeles kvinnelige fiskere og tre kvoter tildeles mannlige fiskere, forutsatt at det er mange nok kvalifiserte søkere av hvert kjønn. Ved tildelingen i 2022 besluttet departementet at det som et engangstilfelle skulle tildeles 9 rekrutteringskvoter.

Rekrutteringskvoten har en varighet på fem år, og størrelsen på kvoten fastsettes slik at den samlet utgjør 80 % av fartøyskvoten til et fartøy i lukket gruppe ved starten av året. Rekrutteringskvoten tildeles for alle ovenfor nevnte arter dersom vilkårene for å delta i det aktuelle fisket er oppfylt. Det er besluttet at avsetningene til ordningen blir gjort før fordeling av den nasjonale kvoten på trål og konvensjonelle redskap. Fra og med 2023 endres ordningens navn til rekrutteringskvotebonusordning.

Mer informasjon framgår av pressemelding:

<https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/ny-rekrutteringskvoteordning-for-2022/id2893653/>

I inneværende år ble det avsatt et kvantum på 150 tonn torsk. Det er per 1. november fisket 99 tonn torsk på denne ordningen. Ettersom det skal tildeles seks nye rekrutteringskvoter i 2023, foreslår fiskeridirektøren å øke avsetningen til 300 tonn.

Fiskeridirektøren foreslår å avsette 300 tonn fra norsk totalkvote til rekrutteringskvoteordningen i 2023, og foreslår at dette avsettes før fordeling av nasjonal kvote mellom trål og konvensjonelle redskap.

Fiskeridirektøren viser videre til at det fremdeles er behov for å avsette et kvantum for kvotemessig dekning til den gamle rekrutteringsordningen. Fiskeridirektoratet foreslår derfor å videreføre ordningen med at de gamle rekrutteringskvotene skal belastes alle fartøygrupper i det enkelte fiskeri. Kvantumet til de gamle rekrutteringskvotene tas fra «toppen» og korresponderer med fartøyenes garanterte kvoter inneværende år. Kvantumet overføres deretter til lukket gruppe før fordeling av kvoter på fartøynivå. Fartøy med rekrutteringskvote reguleres ellers helt likt med fartøy i lukket gruppe.

Tabell 11 viser sum kvotefaktorer for rekrutteringskvoter fordelt på hjemmelslengdegrupper i fisket etter torsk.

Tabell 11: Kvotefaktorer og garanterte kvoter (tonn) i tilknytning til rekrutteringskvotene fordelt på hjemmelslengdegruppe per 23. oktober 2022

Hjemmelslengde	Sum kvotefaktorer rekrutteringskvoter	Kvoteenhet	Garanterte kvoter (tonn)
Under 11 m	84,4127	18,2582	1 541
11 - 14,9 m	215,4681	17,4584	3 762
Totalt	299,8812		5 303

Kilde: Konesjons- og deltakerregisteret i Fiskeridirektoratet per 23. oktober 2022

For å ta høyde for fiske på rekrutteringskvoter, foreslår fiskeridirektøren at det settes av 5 303 tonn før fordeling på fartøygrupper.

Fiskeridirektøren foreslår å avsette 5 303 tonn fra norsk totalkvote til dekning av fiske innenfor rekrutteringsordningen i 2023, og foreslår at dette avsettes før fordeling av nasjonal kvote på trål og konvensjonelle redskap.

3.2.5 Innblanding av torsk i loddefisket

For andre gang siden 2018 besluttet Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjon å åpne for et kommersielt loddefiske i 2023. Totalkvoten på lodde ble fastsatt til 62 000 tonn for 2023.

I 2018 ble det satt av 500 tonn torsk til innblanding av torsk i loddefisket, og estimert innblanding av torsk utgjorde 170 tonn. Totalkvoten i 2018 var på 205 000 tonn. I inneværende år ble det åpnet for et loddefiske innenfor en totalkvote på 70 000 tonn, og det ble avsatt 100 tonn torsk til innblanding i loddefisket. Fiskeridirektøren foreslår å videreføre avsetningen på 100 tonn til innblanding av torsk i loddefisket i 2023. Dersom det skulle vise seg at behovet for avsetning blir høyere eller lavere, vil differansen avregnes neste års totalkvote. Det er for 2022 estimert meget lav innblanding av torsk i loddefisket, og det legges til grunn at avsatt kvantum ikke er blitt benyttet.

Fiskeridirektøren foreslår å avsette 100 tonn til innblanding av torsk i loddefisket i 2023, og foreslår at dette avsettes før fordeling på trål og konvensjonelle redskap.

3.2.6 Avsetning til fartøy som fisker i åpen gruppe

Med virkning fra og med 2021 ble det besluttet at åpen gruppe skal tildeles en fast andel av norsk totalkvote før fordeling mellom trål og konvensjonelle redskap. Fiskeridirektoratet legger til grunn at kvoten til åpen gruppe skal beregnes på samme måte i 2023. Det vil si at åpen gruppe tildeles en andel på 6,12 % av norsk totalkvote noe som innebærer en kvote på 15 960 tonn i 2023.

Fiskeridirektøren foreslår å tildele åpen gruppe 15 960 tonn fra norsk totalkvote i 2023, og foreslår at dette avsettes før fordeling av den nasjonale kvoten mellom trål og konvensjonelle redskap.

Selv om kvoten til åpen gruppe tas fra «toppen» av norsk totalkvote, inngår kvoten i åpen gruppe i andelen som fordeles til konvensjonelle redskap (68 %). Det vil si at de 15 960 tonnene går til fratrekk før resten av kvoten til fartøy som fisker med konvensjonelle redskap fordeles til konvensjonelle havfiskefartøy og lukket gruppe.

3.2.7 Fordeling mellom trål og konvensjonelle redskap

For inneværende års regulering ble det besluttet at fordelingen skal følge en fast fordeling der 68 % tildeles fartøy som fisker med konvensjonelle redskaper og 32 % tildeles trålgruppen. Det ble i tillegg innført at beregningsgrunnlaget for fordelingen mellom trål og konvensjonell skulle utgjøre norsk totalkvote minus avsetninger tatt fra «toppen», men inklusive gruppekvoten til åpen gruppe. Beregningsgrunnlaget i 2023 utgjør dermed 242 079 tonn. Fiskeridirektøren legger til grunn at denne fordelingen og beregningsmåten skal videreføres i 2023.

Fiskeridirektoratet legger til grunn at kvoten av norsk kysttorsk skal inngå i beregningsgrunnlaget for fordelingen av nasjonal kvote mellom konvensjonelle fartøy og trål. Den nasjonale kvoten til fordeling blir 242 079 tonn etter avsetninger til ulike formål. Dette innebærer at konvensjonelle redskaper får 164 614 tonn og trål 77 465 tonn

Fiskeridirektøren foreslår at konvensjonelle redskaper får 68 % og trål 32 %. Dette betyr 164 614 tonn til konvensjonelle redskaper og 77 465 tonn til trål.

4 REGULERING AV DELTAKELSEN I FISKET I 2023

4.1 TRÅLGRUPPEN

Fiskeridirektøren legger til grunn at gjeldende vilkår for konsesjon videreføres i 2023, noe som innebærer at fartøyene må ha konsesjonspliktig torsketråltillatelse eller seitråltillatelse for å delta.

4.2 FARTØY SOM FISKER MED KONVENSJONELLE REDSKAP

Det forventes at deltakervilkår i fisket etter torsk, hyse og sei for fartøy som fisker med konvensjonelle redskap nord for 62°N i all hovedsak videreføres i 2023.

5 REGULERINGSFORSLAG FOR 2023

5.1 KVOTEFLEKSIBILITET MELLOM KVOTEÅR I TORSKEFISKERIENE

Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjon innførte ordningen med kvotefleksibilitet mellom kvoteår i fisket etter torsk fra og med 2015. Kvotefleksibiliteten gjelder norsk totalkvote. Fiskeridirektoratet viser til at kvotefleksibiliteten i fisket etter torsk samtidig ble innført på gruppekvote nivå i den nasjonale reguleringen.

Fiskeridirektøren anbefaler å videreføre ordningen med kvotefleksibilitet på gruppenivå i 2023. Det anbefales også å videreføre de tre siste års regulering hvor fartøy på nærmere vilkår gis mulighet til å overføre inntil 10% av fartøyskvoten på fartøynivå. Det vises til høring vedrørende revisjon av vilkårene for bortfall av overført kvote: [Kvoteoverføring på fartøynivå 2022-2023 i fisket etter torsk nord for 62°N | Fiskeridirektoratet](#)

Fiskeridirektøren foreslår at ethvert kvantum fisket ut over vedkommende fartøygruppes gruppekvote skal gå til fratrekk på fartøygruppens gruppekvote det påfølgende år. Dersom overfisket skyldes Fiskeridirektoratets refordeling av kvoter mellom fartøygrupper for å legge til rette for at norsk totalkvote kan tas, skal belastningen av gruppekvoten det påfølgende kvoteåret ikke overstige 10 % av den gruppekvoten som er overfisket. Denne begrensningen gjelder bare så langt det for øvrig er dekning innenfor totalkvoten.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøygruppene kan overføre inntil 10 % av gruppekvoten til det påfølgende år. Dersom det gjenstår mer enn 10 % av en fartøygruppes kvote, skal den overskytende kvoten refordelles til alle fartøygrupper etter etablerte fordelingsnøkler det påfølgende år.

Fiskeridirektøren tilrår at fartøy i trålgruppen, konvensjonelle havfiskefartøy og fartøy i lukket gruppe gis mulighet til å overføre inntil 10 % av fartøyets kvote fra 2023 til 2024.

Siden kvoteutnyttelsen for enkeltfartøy og fartøygrupper er usikker fram mot årsskiftet, anbefales det at fiskeflåten fra 1. januar tildeles 90 % av de prognostiserte kvotene på fartøynivå i de lukkede fiskeriene. Kvotene justeres så snart fangststatistikken anses for komplett nok og fiskesalgslagene har oversikt over hvilke kvanta som skal overføres på fartøynivå fra 2022 til 2023. I det videre regneeksempelet tas det ikke hensyn til kvotefleksjusteringer når vi foreslår reguleringsopplegget i de ulike fartøygruppene i de lukkede fiskeriene.

5.2 FERSKFISKORDNING

Fiskeridirektoratet viser til bestilling fra Nærings- og fiskeridepartementet av 30. september 2022. I bestillingen bes direktoratet om å vurdere følgende reguleringstiltak av hensyn til bevaring av kysttorsk:

- Snevre inn det geografiske og tidsmessige virkeområdet til ferskfiskordningen for eksempel ved å innrette ordningen mot fartøy som ikke fisker kystnært
- Gå tilbake til en ordning tilpasset ulike områder og perioder med en maksimal tillatt bifangst uten mulighet for at torsk kan være hovedarten i enkeltfangster

Ferskfiskordningen har som politisk målsetting å stimulere fiskeflåten til ferske leveranser av råstoff til landindustrien i andre halvår. Ferskfiskordningen skal også legge til rette for økt utnyttelse av konvensjonelle gruppekvoter av andre hvitfiskarter enn torsk, blant annet hyse og sei, samt sikre en hensiktsmessig avvikling av torskefiskeriene i andre halvår. Ferskfiskordningen skal videre også dekke behovet for bifangst av torsk i andre fiskerier for fartøy som har utnyttet sine tildelte torskekvoter fullt ut.

Tabell 12 viser historikken for oppstart av ferskfiskordningen, størrelsen på ferskfisktilleggene og faktisk fangst de siste fem årene.

Tabell 12: Ferskfiskordningen i perioden 2018 til 2022

År	Dato for oppstart	Fangst innenfor ferskfiskordningen (tonn)	Ferskfisktillegg
2018	7. mai	20 259	7. mai - 24. juni 20 %
			25. juni - 14. oktober 30 %
			15. oktober - 16. desember 50 %
			17. desember - 31. desember 10 %
2019	15. april	16 274	15. april - 14. juli 10 %
			15. juli – 28. november 30 %
			29. november – 31. desember <i>All bifangst av torsk ulovlig</i>
2020	13. april	19 106	13. april - 12. juli 10 %
			13. juli – 20. des 30 %
			21. des – 31. des 10 %
2021	18. mai	18 543	18. mai - 27. juni 20 %
			28. juni – 31. okt 30 %
			1. nov – 26. des 50 %
			27. des – 31. des 10 %
2022	27. juni	7 905	27. juni 30 % - dags dato

Kilde: Fangststatistikk fra Norges Råfisklag per 31. oktober 2022

Ferskfiskordningen innebærer at en del av kystflåtens torskekvoter gjøres tilgjengelig senere på året i stedet for å bli utnyttet under det tradisjonelle torskefisket om vinteren/våren. Et mål om å redusere kystfisket om høsten er vanskelig å forene med målet om å utjevne

sesongtoppen i torskefisket og gi fiskeindustrien tilgang til ferskt råstoff fra kystflåten om høsten, slik ferskfiskordningen skal bidra til.

Fiske på høsten medfører en viss andel torsk i fangstene. Gjennom ulike tilpasninger kan fiskefartøyene påvirke denne andelen. Ferskfiskordningen gir incentiver til økt fiske gjennom å øke fangstmulighetene for torsk, som en av de mest økonomisk attraktive artene. Det økte fisket kommer både i form av torsk og andre arter. Innsnevring av ordningens virkeområde vil dermed medføre redusert tilførsel av både torsk og andre arter til foredlingsindustrien i denne perioden. Dette betyr at det er en viss grad av konflikt mellom dette målet og tiltak for bevaring av kysttorsk og at avveiningen mellom disse må avklares politisk.

Tidsmessig virkeområde:

Ordningen har allerede blitt snevret inn tidsmessig ettersom april og mai tidligere har vært inkludert. Spesielt april er en måned med betydelig fangst av kysttorsk. Effekten av denne isolerte endringen er imidlertid usikker, ettersom fangstene sannsynligvis flyttes til slutten av året, da innblandingen av kysttorsk også kan være relativt høy. Ferskfiskordningen har vært differensiert med hensyn til perioder, herunder tidspunkt for oppstart og tillatt prosent innblanding av torsk. Det har vært behovet for økt tillatt innblanding av torsk i andre fiskerier, samt hvorvidt det har vært kvantum igjen på avsetningen, som har vært styrende.

Fangstene av torsk i sommermånedene er relativt små, slik at ferskfiskordningen trolig har relativt liten betydning for fisketrykket i denne perioden. Imidlertid er også andelen kysttorsk stor i denne perioden, i alle fall for kystnære fiskefelt. Dette betyr at å unnta disse månedene fra ferskfiskordningen kan ha en viss positiv effekt på kysttorskbeskatningen.

Fangstene av torsk og annen fisk gjennom ferskfiskordningen er desidert størst mot slutten av året, i oktober, november og desember. Samtidig er innslaget av kysttorsk relativt høyt, spesielt i oktober og november. Dette betyr at å unnta disse månedene fra ferskfiskordningen vil ha positiv effekt for kysttorskens. Samtidig er det disse månedene der ferskfiskordningen har spesielt stor effekt på de totale landingene og dermed aktiviteten i foredlingsindustrien. Å ekskludere dem vil dermed redusere måloppnåelsen for ferskfiskordningen betydelig og gjøre ordningen nær irrelevant.

Geografisk virkeområde:

De største fangstene av kysttorsk tas kystnært. En begrensning av virkeområdet for ordningen til en gitt avstand fra kysten vil derfor virke positivt med tanke på beskatning av kysttorsk. Fiskeridirektoratet anser det som vanskelig å implementere og kontrollere et krav om at torskefangster bare kan gjøres utenfor en slik grense. Det kan imidlertid være mulig å implementere dette indirekte gjennom å forbeholde ferskfiskordningen til fartøy som allerede i dag har slike krav til aktiviteten. Eksempelvis kan ordningen forbeholdes fartøy over 21 meter største lengde som i dag i hovedsak er avgrenset til å fiske utenfor grunnlinjen. Dette betyr samtidig at måloppnåelsen av ferskfiskordningen blir betydelig redusert, ettersom de øvrige fartøygruppene står for en vesentlig andel av landingene.

Slike virkemidler er også oppe til diskusjon gjennom pågående arbeid med havdeling, og det vises til egen høring om vernetiltak for kysttorsk i 2023. En ferskfiskordning vil kunne samvirke med slike krav.

En annen mulighet er å snevre ordningen inn til de områder det er mest nødvendig med bifangst av torsk. Dette vil typisk være Troms og Finnmark (særlig i Øst-Finnmark).

Havforskningsinstituttet undersøker hvert år flere tusen øresteiner fra torsk, som blant annet gjør det mulig å skille mellom kysttorsk og skrei. Ved å sammenholde sluttseddelregistrerte fangster i statistikkområder og lokasjoner hvor det også er tatt øresteinsprøver i perioden 2018-2021, har Havforskningsinstituttet beregnet at det i løpet av disse fire årene ble fisket 160 000 tonn kysttorsk av totalt 1 515 000 tonn torsk.

Figur 4 nedenfor viser inndelingen av statistikkområder som brukes ved registrering av fangst på sluttsedler.

Figur 4: Statistikkområder

Som man kan forvente, er fangstene av kysttorsk i stor grad tatt i statistikkområder som ligger til kysten. Tabellen nedenfor viser fangstene av skrei/kysttorsk i de aktuelle områdene i andre halvår for perioden 2018-2021.

Tabell 13: Andel kysttorsk av sluttseddelregistrert torsk per statistikkområde (tonn) 2018-2021 juli-desember.

Område	Torsk 2018-2021	Herav kysttorsk	Prosent kysttorsk
3	53 796	11 007	20 %
4	26 080	9 450	36 %
5	7 174	2 001	28 %
20	115 231	1 101	1 %
0	1 568	715	46 %
12	20 002	490	2 %
6	1 237	459	37 %
7	1 526	362	24 %
13	35 548	301	1 %
11	8 779	244	3 %
10	5 314	47	1 %
2	2 644	26	1 %
37	13	0	0 %
16	52	0	0 %
39	121	0	0 %
14	1 249	0	0 %
27	933	0	0 %
Totalt	281 266	26 203	9 %

Statistikkområdene 3 og 4 (Finnmark/Nord-Troms) peker seg ut som områder på kysten med mest torsk/kysttorsk.

Etter Fiskeridirektoratet sitt syn vil det kunne være hensiktsmessig å avgrense virkeområdet for ferskfiskordningen til statistikkområde 3 og 4.

Bifangstordning:

Ferskfiskordningen ble innført i 2013. Forut for dette var det satt av kvantum til en bifangstordning. Andelen torsk kunne ikke utgjøre mer enn inntil 50 % i de enkelte fangster og ved landing med mindre overskytende kvantum kunne belastes fartøyets egen kvote (2011). Dette betyr at bifangstordningen hadde klare paralleller til dagens ferskfiskordning, med unntak av at torsk ikke kunne være målart. Dette er forhold som fungerer som et incentiv til økt uttak av torsk i ferskfiskordningen kontra en bifangstordning.

Effekten av å avvikle ferskfiskordningen vil primært avhenge av andelen bifangst som fastsettes og innretningen av denne. Med en bifangstandel som er vesentlig lavere enn ferskfiskordningens bonus vil sannsynligvis færre fartøy delta i fisket og aktiviteten til de gjenværende reduseres. Dette betyr at både beskatningen av kysttorsk og landingene til foredlingsindustrien vil reduseres. Fartøy kan i en slik situasjon også velge å spare mer av torskekvote til høsten, dersom de opplever at dette fisket er økonomisk rasjonelt. Men også her vil fisket etter andre arter bli redusert. Slik kan avvikling av ordningen bidra til at det blir mindre aktivitet. Muligheten til å sette av kvote vil bli vesentlig styrket gjennom kvotefleksibilitet over årsskiftet på fartøynivå.

Fiskeridirektøren ber om innspill på det bør gjøres endringer i ferskfiskordningen:

- Snevre inn det geografiske virkeområdet for ferskfiskordningen
- Snevre inn det tidsmessige virkeområdet for ferskfiskordningen
- Torsk kan kun være bifangst i enkeltfangster

Vi viser til anbefalingen om å videreføre ordningen med overføring av kvoter på fartøynivå fra 2023 til 2024 for fartøy i lukket gruppe i neste års regulering. Formålet med en slik reguleringsmodell er å gi fiskeflåten et incentiv til helårsdrift og til å spare torskekvote til et høstfiske uten å risikere å tape det sparte kvantumet som eventuelt kan overføres til påfølgende år. Denne typen reguleringsmodell taler for at vi kan redusere avsatt kvantum til ferskfiskordningen.

Med dette som bakgrunn, anbefaler fiskeridirektøren en oppstart tilsvarende som i inneværende år, det vil si 26. juni. Siden totalkvoten på torsk reduseres med 20 % til neste år, anbefales det å redusere avsetningen med 20 %. Etersom gruppekvoter fordeles etter etablerte fordelingsnøkler, legges det til grunn at avsetninger til ferskfiskordningen avsettes fra de respektive gruppekvoter.

Fiskeridirektoratet minner om at det må være en fornuftig sammenheng mellom avsatt kvantum, dato for oppstart og størrelse på ferskfisktillegg. Hvis reguleringen legger til rette for at det fiskes mye innenfor denne ordningen tidlig på året, risikerer vi en tidlig stopp i fisket og formålet om å strekke torskesesongen uthules. I tillegg må det tas høyde for eventuelle endringer i ferskfiskordningen.

Fiskeridirektøren foreslår å redusere avsetningen til ferskfiskordningen med 20 % i 2023 som vist i tabell 14. Avsetningen til ferskfiskordningen går til fratrukk fra de respektive gruppekvotene i åpen og lukket gruppe.

Størrelsen på avsetningene til ferskfiskordningen i åpen og lukket gruppe fremgår av tabell 14.

Tabell 14: Forslag til avsatt kvantum til ferskfiskordningen i 2023 (tonn)

Ferskfiskordningen	Avsetning
Ferskfiskordning lukket gruppe	9 840
Ferskfiskordning åpen gruppe	1 200
Totalt	11 040

Fiskeridirektøren foreslår å avgrense ferskfiskordningens virkeområde til Finnmark og Nord-Troms (statistikkområde 03 og 04).

Fiskeridirektøren foreslår at ferskfiskordningen starter opp med en tillatt torskeandel på 30 % på ukesbasis fra og med 26. juni 2023.

5.3 FORSLAG TIL REGULERING AV TRÅLGRUPPEN

Trålernes gruppekvote av torsk vil utgjøre 77 465 tonn i 2023 etter forslaget i punkt 3.2.7.

Fiskeridirektøren foreslår å videreføre gruppekvoten på 750 tonn torsk til seitrålerne i 2023.

Gruppekvoten til seitrålerne innebærer at torsketrålernes andel av gruppekvotene i 2023 blir 76 715 tonn torsk.

Det er per 1. november fire fartøy med seitrålkonsesjon, og de er hver tildelt kvotefaktor 1,0. Seitrålernes kvote på torsk skal dekke behovet for bifangst, og fiskeridirektøren foreslår at kvotene fordeles per fartøy uten overregulering. Dersom det skulle gjenstå restkvote, kan dette overføres til neste år gjennom bestemmelsen om kvotefleksibilitet.

Fiskeridirektøren foreslår at seitrålernes fiske reguleres med fartøykvoter på 187 tonn torsk per fartøy.

Torsketrålerne har tradisjonelt ikke hatt problemer med å ta gruppekvotene av torsk, og fiskeridirektøren foreslår derfor at fartøykvotene fordeles uten overregulering. Fartøyene har dessuten anledning til å gjøre bruk av slumpfiskordningen og kvoteoverføring på fartøynivå på inntil 10 % fra 2023 til 2024, noe som ytterligere reduserer behovet for overregulering.

Per 23. oktober er det 87,8915 kvotefaktorer i konsesjons- og deltakerregisteret fordelt på 35 konsesjoner i torsketrålgruppen. Fartøykvoter på 873 tonn torsk per kvotefaktor innebærer ingen overregulering.

Fiskeridirektøren foreslår at torsketrålerne reguleres med fartøykvoter og at fartøy med kvotefaktor 1,0 får en fartøykvote på 873 tonn torsk.

5.4 FORSLAG TIL REGULERING AV FARTØY SOM FISKER MED KONVENSJONELLE REDSKAP

Fartøy som fisker med konvensjonelle redskap får til sammen en torskekvote på 164 614 tonn i 2023 etter forslaget i punkt 3.2.7. Dette inkluderer avsetningen til åpen gruppe på 15 960 tonn torsk. Øvrige fartøy (konvensjonelle havfiskefartøy og lukket gruppe) får en torskekvote på 148 654 tonn i 2023.

5.4.1 Forslag til regulering av konvensjonelle havfiskefartøy

Fiskeridirektøren foreslår at andelen av den konvensjonelle gruppekvoten for konvensjonelle havfiskefartøy settes til 12,81 % slik som i inneværende år, det vil si 21 087 tonn.

Erfaring tilsier at alle fartøy utnytter sine fartøykvoter, og det er således ikke behov for å legge inn overregulering. Fartøyene har dessuten anledning til å gjøre bruk av slumpfiskordningen og kvoteoverføring på fartøynivå på inntil 10 % fra 2023 til 2024, noe som ytterligere reduserer behovet for overregulering.

Per 23. oktober er det 92,2177 kvotefaktorer i konsesjons- og deltakerregisteret fordelt på 26 deltakeradganger. Fartøykvoter på 229 tonn torsk per kvotefaktor innebærer ingen overregulering.

Fiskeridirektøren foreslår at fisket for konvensjonelle havfiskefartøy reguleres med fartøykvoter, og at fartøy med kvotefaktor 1,0 får en fartøykvote på 229 tonn torsk.

5.4.2 Forslag til regulering av lukket gruppe

Gruppekvoten for lukket gruppe blir på 127 567 tonn gitt fordelt andel til konvensjonelle havfiskefartøy i punkt 5.4.1 og åpen gruppe i 3.2.6. Etter en avsetning på 9 840 tonn til ferskfiskordning, blir lukket gruppes disponible kvote 117 727 tonn.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy i lukket gruppe tildeles resten av konvensjonelle fartøys andel. Dette utgjør 127 567 tonn torsk. Herav avsettes 9 840 tonn til en ferskfiskordning.

Hver av de fire lengdegruppene i Finnmarksmodellen har egne gruppekvoter. Utgangspunktet for fordelingen av kvoten mellom lengdegruppene var en politisk beslutning. Rent teknisk blir imidlertid gruppekvote til de enkelte lengdegruppene nå fordelt på grunnlag av fordelingen av kvotefaktorene i gruppene. Dette er nødvendig som følge av manglende «vanntette skott» mellom lengdegruppene i strukturpolitikken, som har gjort det mulig å flytte hele eller deler av strukturkvoter på tvers av lengdegruppene i Finnmarksmodellen.

Fordelingen av kvotefaktorer i lukket gruppe er som følger per 23. oktober 2022:

Tabell 15: Fordeling av kvotefaktorer mellom lengdegruppene i Finnmarksmodellen der strukturkvotene er plassert på hjemmelslengden der fartøyets grunnkvote befant seg per 23. oktober 2022

Hjemmelslengde	Grunnkvoter	Strukturkvoter	Sum kvotefaktorer	Fordeling (%)
0 - 10,9 m	2 394,7419		2 394,7419	25,76 %
11 - 14,9 m	1 215,3610	1 295,1778	2 510,5388	27,00 %
15 - 20,9 m	1 006,5231	1 532,2897	2 538,8128	27,31 %
21 - 27,9 m	716,4748	1 136,8018	1 853,2766	19,93 %
Ikke oppgitt ¹		8,8317	8,8317	
Totalt	5 333,1008	3 973,1010	9 306,2018	100,00 %

Kilde: Konsesjons- og deltakerregisteret i Fiskeridirektoratet per 23. oktober 2022

¹ Kvotefaktorer som ikke er plassert på et fartøy med hovedtillatelse/grunnkvote p.t

Vi finner 84,4127 kvotefaktorer i lengdegruppen under 11 meter hjemmelslengde og 215,4685 kvotefaktorer i lengdegruppen mellom 11 og 14,9 meter hjemmelslengde som kan relateres til rekrutteringskvoter. Det er besluttet at fisket innenfor rekrutteringskvotene skal belastes et kvantum tatt fra «toppen» og disse kvotefaktorene (grunnkvotene) holdes derfor utenfor i de videre beregningene og er ikke inkludert i oversikten i tabell 15. Fartøyene med disse rekrutteringskvotene har skaffet seg strukturkvoter tilsvarende 57,3166 kvotefaktorer i hjemmelslengdegruppen 11 til 15 meter og disse er med i oversikten i tabell 15.

Fiskeridirektøren foreslår at vi benytter Finnmarksmodellen med gruppeinndeling i fire reguleringsgrupper etter hjemmelslengde som vist i tabell 16.

Dette innebærer følgende gruppeandeler og gruppekvoter for 2023:

Tabell 16: Gruppeinndeling og gruppekvoter i 2023 (tonn)

Lengdegrupper	Gruppekvote	Andel
Under 11 meter hjemmelslengde*	30 327	25,76 %
11 - 14,9 meter hjemmelslengde*	31 786	27,00 %
15 - 20,9 meter hjemmelslengde	32 151	27,31 %
21 - 27,9 meter hjemmelslengde	23 463	19,93 %
Totalt	117 727	100,00 %

*Gruppekvotene påplusses med 1 541 tonn og 3 362 tonn før fordeling på fartøynivå, jf. diskusjon i punkt 3.2.4 om rekrutteringskvoter

Deltakelse og utnytting av kvotene i kystfiskeflåten er avhengig av hvor god tilgjengelighet av torsk det er i fjorder og kystnære strøk. Værforholdene i hovedsesongen har også vesentlig betydning for kvoteutnyttelsen, særlig for de mindre fartøyene.

Fartøygruppen på og over 11 meter hjemmelslengde har benyttet seg av strukturkvoteordningen gjennom flere år. I en strukturtilpasset flåte er behovet for overregulering langt mindre sammenlignet med flåtegrupper som ikke har mulighet for strukturering. Det foreslås dessuten at fartøy kan overføre inntil 10 % av fartøykvotene på fartøynivå fra 2023 til 2024, og eventuelle restkvoter ut over dette kan overføres på gruppenivå til neste kvoteår ved behov med inntil 10 %. Fiskeridirektøren mener derfor at fartøygruppene over 11 meter hjemmelslengde bør reguleres med garanterte kvoter uten overregulering (fartøykvoter).

Vi ser vi en tendens mot stadig mer effektive fartøy i den minste fartøygruppen under 11 meter hjemmelslengde, og i kombinasjon med samfiskeordningen må det påregnes høy kvoteutnyttelse i 2023. I liket med større kystfiskefartøy, foreslås det at fartøy kan overføre inntil 10 % av fartøykvotene på fartøynivå fra 2023 til 2024, og eventuelle restkvoter ut over dette kan overføres på gruppenivå til neste kvoteår ved behov med inntil 10 %. Det vises videre til at kvotenivået reduseres med 20 % i 2023, og det er optimisme med tanke på avtaks- og markedssituasjonen for kommende sesong. Fiskeridirektoratet fraråder at overregulering gis som fartøykvoter (garantert kvoter) i en modell med kvotefleksibilitet/kvoteforføring

mellom kvoteår på fartøynivå. En slik tilnærming kan i verste fall være med på å svekke tilliten til fartøykvotebegrepet. Når det gjelder denne fartøygruppen, kan det av ulike årsaker oppstå situasjoner med behov for å stimulere til økt fisketakt (overregulering) som dårlig vær, dårlig tilgjengelighet og utfordrende markeds- og mottakssituasjon. I slike tilfeller anbefales det å tildele overregulering som maksimalkvotetillegg for å legge til rette for at 90 % av tildelt gruppekvote kan tas.

Tabell 17: Forslag til fartøykvoter lukket gruppe fordelt på ulike hjemmelslengde i 2023 (tonn)

Hjemmelslengde	Kvotefaktor	Fartøykvote
under 7 meter	1,2623	16,23
7 - 7,9	1,4918	19,18
8 - 8,9	1,7734	22,80
9 - 9,9	2,1698	27,89
10 - 10,9	2,3471	30,17
11 - 11,9	3,1937	41,65
12 - 12,9	3,7886	49,40
13 - 13,9	4,5923	59,89
14 - 14,9	5,2289	68,19
15 - 15,9	6,5203	82,57
16 - 16,9	7,2581	91,92
17 - 17,9	8,0072	101,40
18 - 18,9	8,8442	112,00
19 - 19,9	9,5932	121,49
20 - 20,9	10,2540	129,85
21 - 21,9	9,9320	125,74
22 - 22,9	10,3668	131,25
23 - 23,9	10,7792	136,47
24 - 24,9	11,1916	141,69
25 - 25,9	11,5260	145,92
26 - 26,9	11,9608	151,43
27 - 27,9	12,2840	155,52

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy i lukket gruppe reguleres med fartøykvoter som vist i tabell 17.

5.4.3 Samfiske i lukket gruppe for fartøy under 11 meter hjemmelslengde

Samfiskeordningen ble etablert som en midlertidig ordning hvor intensjonen var å øke sikkerheten gjennom økt bemanning på det enkelte fartøy samtidig som lønnsomheten på de minste fartøyene ble bedret gjennom større kvotegrunnlag. For perioden 2021-2022 ble det gjort et midlertidig unntak fra kravet om at begge fartøyeiere må stå om bord under fisket med fartøy som har ulike eiere grunnet koronapandemien. Unntaket er ikke gjeldende i 2023.

Fiskeridirektøren foreslår å videreføre samfiskeordningen i 2023 i henhold til reguleringen for 2022, med det unntak at den midlertidige ordningen der kun én fartøyeier må stå om bord under fisket ikke lenger er gjeldende.

5.5 FORSLAG TIL REGULERING AV FARTØY SOM FISKER I ÅPEN GRUPPE

Som tidligere skrevet, foreslås det å avsette 15 960 tonn til åpen gruppe. Det avsettes 1 200 tonn til en ferskfiskordning, jf. punkt 5.2.

Det foreslås å avsette 1 200 tonn til en ferskfiskordning i åpen gruppe.

Vi forventer følgende deltakelse i åpen gruppe i 2023 som kan fiske innenfor følgende kvoteelement:

1. Ordinær åpen gruppe
Fartøy som fisker i åpen gruppe i dag
(ca. 2 200 fartøy forventes å delta i 2023)
2. Kystfiskeordningen
Fartøy som omfattes av virkeområdet til kystfiskeordningen
(ca. 600 fartøy forventes å delta i 2023)
3. Alderstillegg åpen gruppe
Fartøy med deltakeradgang i åpen gruppe der fartøyeier er 30 år eller yngre, eller 40 år eller yngre dersom fartøyeier er kvinne. (Basert på andelen eiere som er 30 år eller yngre i 2021 og som har deltatt i fisket i åpen gruppe, er det rimelig å anta at ca. 200 fartøy vil være i posisjon til å kunne delta.)

I tillegg kommer fiske innenfor ferskfiskordningen og rekrutteringskvoteordningen.

Fiskeridirektøren mener at for høye maksimalkvoter fra årets start er uheldig da det gir fordelingsmessige effekter å stoppe fisket midt i hovedsesongen. Det er bedre å følge fisketakten tett og heller øke maksimalkvotetilleggene ved behov. Vi legger her til grunn at åpen gruppe får overført 10 % av ubenyttet gruppekvote fra 2022 til 2023, og forventet justert gruppekvote blir da på 18 019 tonn (inklusive ferskfiskordning). Videre forventer vi deltakelse på ca. 2 200 fartøy totalt og i tillegg må det tas høyde for at ca. 200 fartøy skal gis

muligheten for å fiske innenfor et alderstillegg. Dersom vi tar høyde for at 2 000 fartøy uten alderstillegg fisker i gjennomsnitt 9 tonn og 200 fartøy med alderstillegg fisker i gjennomsnitt 13 tonn (inklusive ferskfiskordning), tilrår fiskeridirektøren et kvotenivå som fremgår av tabell 18.

Fiskeridirektøren foreslår at fisket etter torsk for fartøy i åpen gruppe reguleres med maksimalkvoter med garanterte kvoter i bunn slik det fremgår av tabell 18.

Fiskeridirektoratet foreslår å videreføre innværende års reguleringsmodell i 2023 når det gjelder fiske innenfor ungdomstillegget. Innenfor ordningen kan majoritetseiere av merkeregistrerte fartøy i åpen gruppe melde seg på og få et kvotetillegg så fremt de er yngre enn 30 år, kvinner må være yngre enn 40 år. Fartøy som deltar i ordningen må ha fisket ordinær kvote, og eventuelt kystfiskekvote, før fangst kan kvoteavregnes på alderstillegget.

Fiskeridirektøren foreslår en garantert tilleggskvote på 4 tonn for fartøyeiere under 30 år (under 40 år for kvinner) Kvotetillegget kommer i tillegg til garanterte kvoter og maksimalkvoter i åpen gruppe og kan fiskes i kombinasjon med ferskfiskordningen. Et kvotetillegg på 4 tonn innebærer en førstehandsverdi på ca. 100 000 kr. gitt en førstehandspris på 25 kr/kg rund vekt.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy i åpen gruppe med fartøyeier som er yngre enn 30 år dersom fartøyeier er mann, og fartøyeier som er yngre enn 40 år dersom fartøyeier er kvinne, gis en tilleggskvote på 4 tonn. Det er et vilkår at fartøyeier er majoritetseier.

Tabell 18: Forslag til kvoter for fartøy i åpen gruppe 2023 (tonn)

Fartøylengde	Kvotefaktor	Maksimalkvoter u/alderstillegg	Herav garantert	Maksimalkvoter m/alderstillegg	Herav garantert
Under 8 m	1,0	9,0	6,0	13,0	10,0
8 – 9,99 m	1,4	12,6	8,4	16,6	12,4
Over 10 m	1,6	14,4	9,6	18,4	13,6

5.6 REGULERING AV KYSTFISKEORDNINGEN

Avsetningen til kystfiskeordningen utgjør 3 000 tonn i 2023 etter forslaget i punkt 3.2.3. Vi legger her til grunn at fartøygruppen som fisker innenfor kystfiskeordningen får overført 10 % av ubenyttet avsetning fra 2022 til 2023, og forventet justert avsetning blir da på 3 303 tonn. Gitt forventet deltakelse på ca. 600 fartøy, foreslår fiskeridirektøren en garantert tilleggskvote på 6 tonn per fartøy. Kvotetillegget kommer i tillegg til garanterte kvoter og maksimalkvoter i åpen gruppe, eventuelt ungdomstillegg og kan fiskes i kombinasjon med ferskfiskordningen. Fiskeridirektoratet vil være i dialog med Sametinget vedrørende utviklingen i fisketakt og justere kvoten dersom fartøy kommer i kvotetaket og det er kvotemessig dekning innenfor avsetningen til å øke kvotenivået per fartøy.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy i åpen gruppe som omfattes av kystfiskeordningen gis en tilleggskvote på 6 tonn.

6 UNGDOMSFISKEORDNINGEN

Ungdomsfiskeordningen gir ungdom mellom 12 og 25 år adgang til å drive fiske i sommerferien.

I 2022 er det avsatt 7 000 tonn torsk til dekning av ungdoms- og rekreasjonsfisket. Avsetningen ble gjort før fordeling av den nasjonale kvoten på trål og konvensjonelle redskap. Tabell 19 viser antall fiskere som har deltatt i ungdomsfiskeordningen og levert fangst til Norges Råfisklag de siste årene. Økningen i antall deltakere de siste årene skyldes at ungdomsfiskeordningen i 2021 ble utvidet til å gjelde kongekrabbe, herunder 147 deltakere i 2021 og 235 deltakere i 2022.

Tabell 19: Antall deltakere og fangst (tonn) i ungdomsfiskeordningen i årene 2011 til 2022

År	Antall fiskere	Torsk	Hyse	Sei	Annet	Total fangst
2011	168	158	15	37	26	235
2012	181	127	13	71	31	242
2013	132	73	12	34	19	139
2014	84	48	8	19	16	91
2015	83	29	3	33	25	90
2016	99	37	2	20	23	82
2017	107	31	1	37	31	100
2018	109	47	2	28	23	100
2019	132	73	7	65	33	178
2020	245	145	41	86	4	276
2021	287	108	9	69	51	237
2022	387	46	6	73	43	168

Kilde: Norges Råfisklag per 25. oktober 2022

Fiskeridirektøren legger til grunn at ungdomsfiskeordningen videreføres i 2023.

7 BIFANGST TIL FARTØY SOM IKKE KAN DELTA I LUKKET ELLER ÅPEN GRUPPE

I utgangspunktet er det et vilkår for å delta i åpen gruppe i fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62°N at fartøyet har en største lengde under 11 meter. Fartøy som ikke oppfyller vilkårene for å delta i åpen gruppe, og som heller ikke kan delta i lukket gruppe, kan ved fiske etter andre arter ha inntil 10 % bifangst til sammen av torsk, hyse og sei ved landing. Samlet torskefangst må i løpet av året ikke overstige 2 tonn.

Fiskeridirektøren foreslår en videreføring av bifangstreguleringen for fartøy som ikke kan delta i åpen eller lukket gruppe.

8 KYSTTORSK

Det internasjonale havforskningsrådet (ICES) gjennomførte i begynnelsen av februar 2021 en data- og metoderevisjon av bestandsberegningene av kysttorsk nord for 62°N. Det ble besluttet å dele kysttorsken i to separate bestander: en datarik bestand nord for 67°N hvor det er grunnlag for en analytisk bestandsberegning, og en datafattigere bestand mellom 62°N og 67°N. ICES har fulgt opp med å gi separate råd for disse to områdene.

I området mellom 62°N og 67°N, anbefaler ICES ut fra en føre-var-tilnærming at fangstene ikke overstiger 9 136 tonn kysttorsk. Dette inkluderer rekreasjonsfisket, som er estimert til 4 420 tonn.

Nord for 67°N anbefaler ICES ut fra en MSY-tilnærming at fangstene ikke overstiger 12 146 tonn, også inklusiv rekreasjonsfisket. ICES anbefaler også at det utarbeides en gjenoppbyggingsplan for denne bestanden.

Det vises til Havforskningsinstituttet sin rapport i mars 2021 («Oppfølging av arbeidet med kysttorsktiltak – statusrapport til Fiskeridirektoratet»), samt Fiskeridirektoratet sitt svar på bestilling om oppfølging av kysttorsktiltak.

Det vises videre til det pågående arbeidet med å vurdere hvilke reguleringstiltak som kan være aktuelle å innføre for å redusere fiskepresset på kysttorsk, herunder foreslåtte endringer i ferskfiskordningen i kapittel 5.2, og egen høring om vernetiltak for kysttorsk i 2023.

Det foreslås derfor ikke nye endringer her, og det legges til grunn at gjeldende kysttorskregulering videreføres inntil nye tiltak iverksettes som følge av egen høring.

Fiskeridirektøren foreslår derfor at gjeldende kysttorskregulering blir videreført inntil videre.